

**WOJEWODA
ŚWIĘTOKRZYSKI**

Kielce, dnia 16 czerwca 2025 r.

Znak:BiZK.VII.431.8.2024

**Pani
Marta Solnica
Dyrektor Świętokrzyskiego Centrum
Ratownictwa Medycznego i Transportu
Sanitarnego w Kielcach**

Dotyczy kontroli przeprowadzonej w Świętokrzyskim Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego w Kielcach – w miejscu stacjonowania zespołów ratownictwa medycznego T01 60 i T01 62 w Busku - Zdroju oraz T01 64 w Pacanowie, w dniu 30 września 2024 roku.

Przedłożenie podmiotowi kontrolowanemu projektu wystąpienia pokontrolnego a następnie rzeczowego wystąpienia pokontrolnego zostało opóźnione w związku z wystosowaniem przez Wojewodę Świętokrzyskiego pism do Krajowego Konsultanta w dziedzinie medycyny ratunkowej, Krajowego Konsultanta w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego oraz do Ministerstwa Zdrowia z prośbą o zajęcie stanowiska w kwestii minimalnego zaopatrzenia zespołów ratownictwa medycznego w narkotyczne leki przeciwbólowe. Wojewoda zwrócił się również do Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego z prośbą o wydanie jednoznacznej opinii w kwestii możliwości relokacji leków z grupy N z ogólnej puli będącej w posiadaniu dysponenta ZRM w siedzibach Oddziałów i przechowywanych tam w sejfach, do ambulansów ratowniczych.

W związku z uzyskaniem w przedmiotowej sprawie stanowiska Ministra Zdrowia, Konsultantów Krajowych i Wojewódzkich w dziedzinie medycyny ratunkowej i pielęgniarstwa ratunkowego oraz po uzyskaniu jednoznacznej opinii Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w kwestii zwiększenia ilości leków przeciwbólowych narkotycznych w ambulansach systemu PRM, przedstawiam wystąpienie pokontrolne po kontroli Świętokrzyskiego Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego w Kielcach – w miejscu stacjonowania zespołów ratownictwa medycznego T01 60 i T01 62 w Busku – Zdroju oraz T01 64 w Pacanowie, w dniu 30 września 2024 roku.

Wystąpienie pokontrolne

Podmiot kontrolowany:

Świętokrzyskie Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego w Kielcach – miejsce stacjonowania zespołów ratownictwa medycznego T01 60 i T01 62 w Busku – Zdroju oraz T01 64 w Pacanowie.

Podstawa prawna kontroli:

Art. 31 ust. 1 pkt 2, w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 8 września 2006 roku o Państwowym Ratownictwie Medycznym¹, art. 122 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej², a także rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania kontroli podmiotów leczniczych z dnia 20 grudnia 2012 r.³.

Data prowadzonych czynności kontrolnych: 30 września 2024 r.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny Oddziału Ratownictwa Medycznego w Wydziale Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w składzie:

1. Agnieszka Pawińska-Baradzi – inspektor wojewódzki - przewodnicząca zespołu kontrolnego, na podstawie upoważnienia Nr 730/2024 z dnia 27 września 2024 r.
2. Paweł Kubicki – Wojewódzki Koordynator Ratownictwa Medycznego - członek zespołu kontrolnego, na podstawie upoważnienia Nr 731/2024 z dnia 27 września 2024 r.
3. Anna Niemczyk – inspektor wojewódzki - członek zespołu kontrolnego, na podstawie upoważnienia Nr 732/2024 z dnia 27 września 2024 r.

Przedmiot i zakres kontroli:

Przedmiotem kontroli była realizacja zadań podstawowych zespołów ratownictwa medycznego pod względem zgodności z art. 36 i 38 ustawy z dnia 8 września 2006 roku o Państwowym Ratownictwie Medycznym oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie oznaczenia systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne oraz wymagań w zakresie umundurowania członków zespołów ratownictwa medycznego⁴ tj. kontrola funkcjonowania podstawowych zespołów ratownictwa medycznego w zakresie składów osobowych, umundurowania osób wchodzących w skład ZRM, a także oznakowania pojazdów, kontrola wyposażenia środków transportu sanitarnego w sprzęt i leki oraz weryfikacja wypełnienia przed ŚCRMITS w Kielcach zalecenia Wojewody Świętokrzyskiego, wydanego w trybie nadzoru, wskazującego niezbędny zasób leków przeciwbólowych narkotycznych dla każdej karetki systemu PRM jako minimum 4 ampułki Fentanylu oraz 4 ampułki Morfiny.

¹ t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 91 ze zm.

² t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 450

³ t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1331 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 1180

Dyrektor kontrolowanego podmiotu leczniczego został powiadomiony o terminie kontroli pismem z dnia 23 września 2024 r., podpisanym z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach. Kontrolę przeprowadzono zgodnie z Programem Kontroli, zatwierdzonym przez Dyrektora ww. Wydziału z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego. Kontrolujący złożyli Dyrektorowi WBiZK ŚUW oświadczenia, że nie są im znane żadne okoliczności uzasadniające wyłączenie ich z kontroli.

Przed przystąpieniem do czynności kontrolnych, kierownikowi jednostki kontrolowanej przekazano informację o przedmiocie kontroli oraz imienne upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, wystawione przez zarządzającego kontrolą.

W trakcie kontroli, informacji w zakresie objętym kontrolą udzielały osoby wskazane przez Dyrektora ŚCRMITS w Kielcach, tj. Pani Beata Radek – Pielęgniarka Przełożona, Pani Danuta Rybicka prowadząca w ŚCRMITS magazyn leków, Pani Zofia Strzelecka - pielęgniarka koordynująca z buskiego oddziału ŚCRMITS oraz ratownicy medyczni, którzy pełnili dyżur w dniu 30 września 2024 r.

Przeprowadzenie kontroli odnotowano w książce kontroli pod pozycją 10 /2024.

W trakcie kontroli ustalono, że Zespoły Ratownictwa Medycznego T01 60 i T01 62 stacjonujące w Busku – Zdroju pozostają w całodobowej gotowości do udzielania świadczeń zdrowotnych, natomiast ZRM T01 64 w miejscu stacjonowania w Pacanowie pozostaje w gotowości w godzinach: 7:00 - 19:00. Miejsce wyczekiwania, liczba oraz rodzaj ZRM są zgodne z Wojewódzkim Planem Działania Systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne dla Województwa Świętokrzyskiego.

Obszarem działania Zespołów Ratownictwa Medycznego T01 60 i T01 62 oraz T01 64 w zakresie udzielania świadczeń w miejscu zdarzenia osobom w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego są miejscowości z terenu powiatu buskiego tj. Busko-Zdrój (miasto), Busko-Zdrój (obszar wiejski), Gnojno (gmina wiejska), Nowy Korczyn (miasto), Nowy Korczyn (obszar wiejski), Pacanów (miasto), Pacanów (obszar wiejski), Solec-Zdrój (gmina wiejska), Stopnica (miasto), Stopnica (obszar wiejski), Tuczępy (gmina wiejska), Wiślica (gmina miejsko-wiejska), Wiślica (obszar wiejski).

Podstawowe Zespoły Ratownictwa Medycznego, stacjonujące w miejscu stacjonowania w Busku – Zdroju i Pacanowie, tworzy 24 ratowników medycznych i 5 pielęgniarzy systemu.

Prawidłowość oznakowania Zespołów Ratownictwa Medycznego i umundurowania osób wchodzących w skład ZRM sprawdzono pod względem zgodności z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 3 stycznia 2023 roku, w sprawie oznaczenia systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne oraz wymagań w zakresie umundurowania członków ZRM.

Kontrolujący zweryfikowali oznakowanie widniejące na ambulansach użytkowanych w ramach systemu PRM, o numerach rejestracyjnych TK 993CJ (T01 60), TK 8566Y (T01 62) oraz TK 5954X (T01 64). Weryfikacji dokonano na podstawie wytycznych ujętych w załączniku nr 1 „Wzór graficzny systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne” oraz punkcie I załącznika nr 2 do ww. rozporządzenia „Sposoby oznakowania jednostek systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne” - dot. oznakowania Zespołów Ratownictwa Medycznego. Zgodnie w

ww. dokumentem podstawowy specjalistyczny środek transportu sanitarnego ma barwę żółtą i jest oznakowany:

- 1) wzorem graficznym systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne o średnicy 50 cm, umieszczonym na tylnych drzwiach oraz na dachu i po bokach, w tylnej części pojazdu,
- 2) napisem lustrzanym „AMBULANS” barwy czerwonej, o wysokości liter co najmniej 22 cm, umieszczonym z przodu pojazdu; dopuszczalne jest umieszczenie napisu „AMBULANS” barwy czerwonej, o wysokości liter co najmniej 10 cm, także z tyłu pojazdu,
- 3) po bokach literą barwy czerwonej:
 - a) „P” w przypadku podstawowego zespołu ratownictwa medycznego,
 - b) „S” - w przypadku specjalistycznego zespołu ratownictwa medycznego,
- umieszczoną w okręgu o średnicy co najmniej 40 cm; grubość linii okręgu i liter wynosi 4 cm,
- 4) trzema pasami odblaskowymi:
 - a) pasem typu 1 lub 3 – barwy czerwonej, o szerokości co najmniej 15 cm, umieszczonym wokół dachu,
 - b) pasem typu 1 lub 3 – barwy niebieskiej, umieszczonym bezpośrednio nad pasem, o którym mowa w lit. c,
 - c) pasem typu 3 – barwy czerwonej, o szerokości co najmniej 15 cm, umieszczonym między linią okien a nadkolami,
- 5) logotypem zawierającym nazwę dysponenta jednostki lub nazwą dysponenta jednostki, umieszczonymi po bokach pojazdu w dolnej części drzwi kierowcy i pasażera lub na tylnych drzwiach w dolnej części,
- 6) kryptonimem zespołu ratownictwa medycznego określonym w wojewódzkim planie działania systemu.

Na pojazdach znajdowały się wszystkie wymagane przepisami elementy.

W trakcie kontroli sprawdzono wyposażenie specjalistycznych środków transportu sanitarnego pod kątem cech technicznych i jakościowych określonych w Polskich Normach PN-EN 1789:2021-02 „Pojazdy medyczne i ich wyposażenie – ambulanse drogowe” oraz paszporty techniczne sprzętu, w których powinny być na bieżąco odnotowywane wszystkie przeglądy i ewentualne naprawy. Skontrolowano aparaturę medyczną stanowiącą wyposażenie ambulansów pod względem stanu technicznego oraz zasad stosowania sprzętu przez członków ZRM. Analiza przedstawionej dokumentacji dot. sprzętu wykazała, że przeglądy techniczne wykonywane są na bieżąco.

Jednocześnie stwierdzono, że w wyposażeniu ZRM T01 62, którego miejscem wyczekiwania jest Busko-Zdrój, nie było elektrod do stosowania przy defibrylacji dzieci.

Stwierdzono także, że ZRM T01 44 z Pacanowa nie był wyposażony w przenośną radiostację, niezbędną do skutecznej komunikacji z dyspozytornią medyczną, ze szpitalnymi oddziałami ratunkowymi, centrum urazowym oraz pozostałymi ZRM, w tym z lotniczym zespołem ratownictwa medycznego. Wymóg posiadania na wyposażeniu ww. radiostacji wynika z wymagań dotyczących wyposażenia medycznego specjalistycznego środka transportu zgodnie z Polską Normą PN-EN 1789:2008 Pojazdy medyczne i ich wyposażenie (tabela 19 – łączność), w związku z art. 36 ust. 2 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym, który określa, że zespół ratownictwa medycznego jest wyposażony w specjalistyczny środek transportu sanitarnego, spełniający cechy techniczne i jakościowe określone w Polskich Normach przenoszących europejskie normy zharmonizowane.

Brak wyżej wymienionych sprzętów uznać należy za uchybienie.

Zweryfikowano również zasób leków stanowiących wyposażenie ambulansów pod kątem terminów ważności, jak również umiejętność ich podawania pacjentom w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego przez członków ZRM. W tym zakresie zespół kontrolny odnotował zarówno właściwe wyposażenie leków, jak i umiejętność ich podawania przez członków ZRM.

W związku z wydanym przez Wojewodę Świętokrzyskiego zaleceniem w trybie nadzoru wskazującym niezbędny zasób leków przeciwbólowych narkotycznych dla każdej karetki systemu PRM jako minimum 4 ampułki Fentanylu oraz 4 ampułki Morfiny, zweryfikowano także ilość leków z grupy N (narkotyczne leki przeciwbólowe), które powinien posiadać ZRM. Stwierdzono, że każdy z kontrolowanych zespołów ratownictwa medycznego miał do dyspozycji jedynie po jednej ampułce Fentanylu i jednej ampułce Morfiny. Taki stan, wynikający z wewnętrznych zarządzeń kierownictwa ŚCRMiTS, jest niezgodny z wyżej wymienionym zaleceniem Wojewody Świętokrzyskiego.

Pielęgniarka koordynująca pracę Oddziału w Busku - Zdroju poinformowała, że w Oddziale znajduje się sejf, w którym przechowywane są przeciwbólowe leki narkotyczne, do którego mają dostęp członkowie ZRM i jeżeli podczas realizacji zlecenia podadzą leki z tej grupy, mogą przyjechać do siedziby Oddziału i uzupełnić braki. Niemniej jednak w sytuacji wykorzystania leków tj. po podaniu ich pacjentowi w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego, ZRM nie zawsze ma możliwość niezwłocznego udania się do miejsca stacjonowania, lub w przypadku ZRM z Pacanowa do Oddziału w Busku - Zdroju w celu uzupełnienia zapasu leków z tej grupy. Taki stan rzeczy wpływa negatywnie na pracę ZRM, zwłaszcza w sytuacji realizowania zleceń wyjazdów do pacjentów „jeden po drugim”, uniemożliwiający powrót do Oddziału w celu uzupełnienia podanych przy poprzedniej akcji ratunkowej leków. Jeżeli natomiast ZRM nie uzupełni zapasu leków narkotycznych, pełni dyżur nie w pełni wyposażony.

Ocena pokontrolna:

Wydana ocena pozytywna dotyczy następujących zagadnień:

- Umundurowanie ratowników medycznych – członków ZRM, dyżurujących w dniu kontroli, było zgodne z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie oznaczenia Systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne oraz wymagań w zakresie umundurowania członków Zespołów Ratownictwa Medycznego.
- Oznakowanie specjalistycznych środków transportu sanitarnego było zgodne z zapisami załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie oznaczenia Systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne oraz wymagań w zakresie umundurowania członków Zespołów Ratownictwa Medycznego.
- Wyposażenie ambulansów medycznych w leki (poza lekami z grupy N), które mogą podawać ratownicy medyczni, było zgodne z regulacją określoną w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie medycznych czynności ratunkowych i świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego, jak również z wymogami zawartymi w Zarządzeniu Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia i Polskich Normach PN-EN 1789:2021-02 „Pojazdy medyczne i ich wyposażenie – ambulance drogowe”.

- Miejsca stacjonowania Zespołów Ratownictwa Medycznego oraz obszar działania są zgodne z Wojewódzkim Planem Działania Systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne dla Województwa Świętokrzyskiego.

Wydana ocena pozytywna z uchybieniem dotyczy następujących zagadnień:

- Brak w ambulansie ZRM T01 64 z Pacanowa przenośnej radiostacji wymaganej do prowadzenia komunikacji radiowej.
- Brak w ambulansie ZRM T01 62 z Buska – Zdroju elektrod stosowanych przy defibrylacji dzieci.

Wydana ocena negatywna dotyczy następującego zagadnienia:

- Niewykonanie przez dysponenta zespołów ratownictwa medycznego, wydanego w trybie nadzoru zalecenia Wojewody Świętokrzyskiego znak: BiZK.VII.6310.72.2024 z dnia 3 czerwca 2024 roku, wskazującego niezbędny zasób leków przeciwbólowych narkotycznych dla każdej karetki systemu PRM jako minimum 4 ampułki Fentanylu oraz 4 ampułki Morfiny.

Stanowisko Ministerstwa Zdrowia, Świętokrzyskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ, konsultantów krajowych i wojewódzkich oraz Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego potwierdzają zasadność zaleceń Wojewody Świętokrzyskiego.

Dokumentem bezdyskusyjnym i nie pozostawiającym wątpliwości co do ilości posiadanych w ambulansach w/w środków są karty charakterystyki produktów leczniczych. Wynika z nich jednoznacznie, że jedna ampułka morfiny (10 mg), czy fentanylu (0,1 mg) jest niewystarczająca, aby skutecznie zabezpieczyć pacjentów.

W ocenie Wojewody Świętokrzyskiego jedyną przeszkodą w zwiększeniu w/w środków w ambulansach są tylko i wyłącznie wewnętrzne procedury obowiązujące w ŚCRMiTŚ.

Mając na uwadze powyższe, formułuję poniższe zalecenie kontrolne:

- 1. Zalecam bezwzględne wykonanie wydanego w trybie nadzoru - zgodnie z art. 19 ust 2 ustawy o PRM, zalecenia Wojewody Świętokrzyskiego polegającego na zwiększeniu zasobu narkotycznych leków przeciwbólowych w karetkach systemu PRM, do minimum 4 ampułek Fentanylu oraz 4 ampułek Morfiny.**
- 2. Zalecam zobowiązanie członków zespołu ratownictwa medycznego do posiadania przy sobie przenośnych radiostacji, będących niezbędnym elementem wyposażenia ZRM.**
- 3. Zalecam uzupełnienie wyposażenia ambulansu w elektrody stosowane przy defibrylacji dzieci.**

Na podstawie § 26 rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania kontroli podmiotów leczniczych, proszę o przesłanie w terminie - do dnia 30 czerwca 2025 roku, informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z § 25 ust. 6 cyt. wyżej rozporządzenia Ministra Zdrowia, od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Józef Bryk
Wojewoda Świętokrzyski